

433. Nieuwe ideeën (33)

1. Een M-draad is een metrische draad. Op de mbira werd mbalax (met salsa-elementen) gespeeld en we dansten de mazurka. Mazzeltoef: er was nog net genoeg mazout. Aan een McDonald's-maaltijd komt door de mcdonaldisering altijd mayonaise of dijonnaise te pas. In de Mayacultuur was 'Mazda, de Alwijze' ('Mazda als alwijze') niet bekend. Het mea-culpagevoel overheerste bij hem. Het onderhoud door het waterschap van opper- en onderhout liet te wensen over. Meervouds-s'en zijn lastig. Met MPS wordt de meervoudigepersoonlijkheidsstoornis bedoeld. Na twee rode kaarten of twee gele kan een meermanssituatie ontstaan. Bij een medusahoofd mag je niet al te letterlijk associëren. Er is geen koppeling meer met de enige onsterfelijke der Gorgonen. Komt de uitdrukking 'mèden agan' (alles met mate) uit het land van Meden en Perzen? Werd bij dat media-evenement de media-ethiek wel ten volle gerespecteerd? Een medresse (Jaarboek 2010 ook: madrassa) is een islamitische juridisch-theologische hogeschool.

2. Bij een medocje beluisterden we de medleys. Voor hem is medium care nodig. Wie of wat neem je eigenlijk mee bij een meeneemchinees? Meet-and-greets met celebrity's zijn gewild. Aan dat mefistofelisch gesponnen web viel niet te ontkomen. Hij had een megacoole mega-eega. Meharisten berijden mehari's, meesterkoks bereiden voortreffelijke maaltijden. Terzijde: meester-koks (chef-koks) bereiden meestal niet zelf de maaltijden. Voor islamitische toeristen is Mekka een mekka. Als mijn benen meewillen, zou ik graag met hen mee willen. De maartse, aprilse en meise buien kunnen heel hevig zijn. Een meiose (meiosis) is een reductiedeling. Hij is doopsgezind, spreekt met twee woorden en gaat wekelijks naar de 'meniste kerk'. Hij zegt dus niet 'menistenkerk': in één woord geweldig! Hij was zo dronken als een meloet. In de matinee werden melopeeën ten gehore gebracht. Is een ménage à trois in- of exclusief een ménagère? Het was een heel gemêleerde mêlée. Vergeet vooral niet te leven: memento vivere! Hoeveel meldensoorten en soorten melissekruid zijn er bekend?

3. Een melanocyt is een pigmentcel. Gort wordt voor de kleur gemeeld, zo mailde mijn zegsvrouw. Ze maakte ook nog melding van de (figuurlijke) mailworm (Jaarboek 2007) en de meelworm en van de mailzak met mailbrieven die je ook als meelzak kunt gebruiken. In een mailstoel krijg je niet zo gauw mailstress (Jaarboek 2009). Menseneten is niet wat je wellicht denkt. Merckx' record hield lang stand. De méritoire golfer zou zich mesalliëren. Dakzonnecellen zijn meritgoods. De mesjogge vent rustte op de méridienne. De mercenair bestelde een merguez. De mercedariërs waren lid van een geestelijke ridderorde. Mens worden via menswording leidt tot mens-zijn. De méprise van de mental coach kwam hard aan. Hij had dat, al menthol slikkend, op een mercator (Jaarboek 2008; genoemd naar de Vlaamse cartograaf Mercator) gezien. De Mercedesgarage had een grote lening lopen bij een merchantbank. De psych had hem mente captus verklaard. Voor Rein is Van Dale beslist geen mer à boire. Is het Franglais nu een erkende taal of niet? Hoe vaak moet ik het nog herhalen: ghi is geklaarde boter.

4. Een ongebonden ambachtsman is een vrij gezel. De vrijgezellen hadden het vrij gezellig. De banjospeler banjode, hij had ook vroeger veel gebanjood. Met 'el caballero de la triste figura' (de ridder van de droevige figuur, meervoud: los caballeros ...) wordt Don Quichot de la Mancha (hoofdpersoon in het gelijknamige boek van Cervantes) aangeduid. Aan hem hebben we de Nederlandstalige begrippen 'donquichot' en 'donquichotterie' overgehouden. Sancho Panza was zijn trouwe metgezel, Dulcinea zijn geliefde. Zijn paard was Rossinant. De vogelvrijverklaarde, de vogelvrij verklaarde kidnapper, zag de vogel vrij rondvliegen. Het corpballenkoor, bestaande uit leden van het studentenweerbaarheidskorps, speelde de sterren van de hemel. Voor moslims geldt: spreek vrijmoedig over Allah, maar misbruik nooit Zijn naam. De rugosaroos is een zekere botanische roos. En nu is het verhaal uit, uitemetuit.

5. De vrij moedig strijdende Hezbollahstrijders – kortweg: de hezbollahs – dolven (delfden) toch het onderspit. Heb je de aspirines (aspirientjes, acetylsalicylzuur) al ingenomen? In hemelsnaam, geloof me nou: de Hemelvader waakt over ons. De Hemelwagen verplaatst zich niet zo snel. Een hemicyclus

is een halve cirkel, de hemisfeer een halve bol. Het stikte er van de gekke henkies en brave hendriken. Een herborist is een kruidenverzamelaar. De herculesarbeid is naar Hercules genoemd. Op Herdenkingsdag werd een herdenkingsdienst gehouden. Na de herniaoperatie droeg de hernhutter een hermesstaf. Herpes vormt blaasjes.

6. Eén halfgod (heros), twee heroën. De geloofsbelijdenis is hertaald. In welke frequentie (hertz, symbool: Hz) werd het programma over de hertshoorn uitgezonden? Hij gaat naar Bosnië-Herzegovina. Deze banden zijn van hevearubber gemaakt. Het altheaboompje behoort tot de hibiscusfamilie. De hickory is een zekere notenboom. Een hidjab is een hoofddoek voor moslimvrouwen. In de high society zitten niet alleen highbrows. Bij de high five heb je een high risk op letselschade. Kun je deze zin over het hindekalf even omzetten in de hij-vorm? Zowel religieuze hindoes als geografisch bepaalde Hindoes kunnen Hindi spreken. In de hindoe-tempel worden hindoe-goden aanbeden. Valt dit onder de Hinderwet? De hinkepoot liep te hinkepinken. Wat was het hippie-ideaal? Een hispanic is een Spaanssprekende Amerikaan (uit de VS). Een hobuer volgt het hobu. Hobbyen is hobbyisme beoefenen.

7. Ho's, bi's en he's zijn me allemaal even lief. De hoedna is een bestand, wapenstilstand met een niet-islamitische vijand. Hockeyers vertonen hocus pocus met hun stick. Kijk je ook iedere avond naar de Canvascrack? Gezocht op '*yx*' en gevonden: anaptyxis (svarabhaktivocaal), archeopteryx (vogelsoort uit het juratijdperk), asfyxiëren (door inademing van gassen doen stikken), chalcedonyx (melksteen), myxoedeem (algemene slechte lichaamsconditie vanwege werking schildklier), myxoma (myxoom, slijmgezwell), myxomatose (meestal dodelijke konijnenziekte), myxomyceten (slijmzwammen), myxopoëse (slijmvorming), onyx (agaat of chalcedon), onyx (dwang- of nij(d)nagel), oryx (paardantilope), paramyxovirus (RNA-virus, veroorzaakt bof, mazelen en pseudovogelpest), pyxis (doosje voor geconsacreerde hosties), sardonyx(steen) en de Styx. Je kunt bij de Styx zweren.

8. Gezocht op '*xy*', een selectie daaruit: desoxyribonucleïnezuur (DNA), carboxymethylcellulose (CMC), acetoxyl, alkoxy, cyclohexyl, epoxyethaan, ethoxyethaan (di-ethylether), hexylresorcinol (wondontsmettingsmiddel), methoxybenzoëzuur, münchhausen-by-proxysyndroom (ziekte simuleren), orthoxyleen, oxyhemoglobine, oxyluminescentie, proxyserver (als een soort firewall tussen gebruiker en netwerk), polyhydroxyaldehyde, paraxyleen, sexy, sulfoxysme (zwavelzuurvergiftiging), trihydroxybenzoëzuur (galluszuur), xyleem (houtgedeelte van de vaatbundels), xylitol (zoetmiddel in tandpasta en kauwgom en als dieetsuiker), xyloglyptiek (houtplastic), xylografie (houtsnijkunst, die snijdt hout), xylolatrie (aanbidding van houten beelden), xylose (houtsuiker), xylotheek (verzameling houtmonsters) en xystus (bij Grieken: gang atleten).

9. Een bekende Bijbelse plaats is Betel (Beth-El). Zij kweekt cacteeën, cactusachtige planten. De potloodtekening is geïnk, de motor is geolied. De handelwijze van de handelswijze – hij wist alles van handelswetgeving – is laakbaar. Het was druk in de handelszone. Ik heb mijn pc'tje verkocht. Welke tendensen (GB) zijn er onder het sannyasindom te bespeuren? Er zijn twee meervoudsvormen van 'Tour de France' ('Tours de France' en 'Tour de Frances') en er is maar één van 'Tour Féminin' ('Tours Féminins'); vergelijk ook 'tournées générales'. Hij had een aversie tegen de A-versie van dit product. Na het hof van assisen volgde het Hof van Cassatie. De Hoge Raad heeft uitspraak gedaan. Ik heb nog op de hbs, de hogereburgerschool, gezeten. Het Hogerhuislid was met zijn schip aan hogerwal geraakt. Hij verdween in de menigte, hoi polloi. Ze werden slachtoffer van homejacking. Hij bereed een holsteiner. Er komt een Hollywoodfilm over de holocaust in Srebrenica.

10. Hij holede (VD), hij putte: een hole-in-one. De holebi is alles op één hoop. Een hold-up is een roofoverval. De homologatie van het record laat op zich wachten. 'Hart' en 'hard' zijn homoniemen (een geval van homonymie). Een centurio is een honderdman. De reserves bedragen honderd miljoen euro. Met een hongerbaantje ontloop je nauwelijks de hongerdood. Een hoofdige boer (Staring) is koppig, een hoofse vormelijk of wellevend. De hoofdklassenspeler speelde in de hoofdklasse van die sport. Staat het Hooglied in de Bijbel?

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Blik